

INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN
VAN DE RECHTSVOORGANGERS VAN
HET WATERSCHAP ZOOMVLIET

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET
WATERSCHAP DE LIGNE. 1917-1987

Paul van Dun
Joss Hopstaken

Roosendaal 1994

VOORWOORD

ALGEMENE INLEIDING OP DE INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE RECHTSVOORGANGERS VAN HET WATERSCHAP ZOOMVLIET.

ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP DE LIGNE 1917-1987 (1989)

INLEIDING INVENTARIS

- A Stukken van algemene aard
- B Stukken betreffende afzonderlijke onderwerpen
 - I Organisatie*
 - I.1 Bestuursinrichting*
 - I.2 Bestuur*
 - II Hulpmiddelen bij de taakuitvoering*
 - II.1 Personeel*
 - II.2 Archief*
 - II.3 Eigendommen, belastingen en financiën*
 - II.3.1 Eigendommen*
 - II.3.2 Belastingen*
 - II.3.3 Financiën*
 - II.3.3.1 Algemeen*
 - II.3.3.2 Begrotingen*
 - II.3.3.3 Rekeningen*
 - II.3.3.4 Boekhoudkundige bescheiden*
 - III Uitvoering van de taak*
 - III.1 Algemeen*
 - III.2 Keur*
 - III.3 Vergunningen*
 - IV Waterstaatkundige werken*
 - IV.1 Algemeen*
 - IV.2 Waterpeil*
 - IV.3 Waterleidingen*
 - IV.4 Bemaling*
 - IV.5 Sluizen, stuwen, bruggen en duikers*
 - V Land- en vaarwegen*
 - VI Samenwerking met andere instanties*
 - VII Kaarten en tekeningen*

VOORWOORD

Het boekwerk dat nu voor u ligt bevat de inventarissen van de archieven van de acht waterschappen in West-Brabant, die per 1 januari 1988 zijn opgeheven en opgegaan in het waterschap Zoomvliet. Hierin vindt u een beschrijving van de waardevolle stukken uit de polderarchieven, die bewaard dienen te blijven. Veel van die polders zijn vele eeuwen geleden ontstaan, maar toch bevatten de hier beschreven archieven vrijwel alleen materiaal uit de twintigste eeuw. Eerder werden immers al door de heren A. Delahaye en W. van Ham de soms tot de late middeleeuwen teruggaande oudere archieven beschreven.

Ik ben verheugd dat wij u dit boekwerk kunnen presenteren. Het besluit van de algemene vergadering van het waterschap Zoomvliet om tot inventarisatie over te gaan, betekende een afsluiting van een tijdperk en een veiligstelling van belangrijk materiaal. Nu wij op de drempel staan van de overgang van het waterschap Zoomvliet naar het waterschap het Scheldekwartier is het mooi dat we dit binnen de korte bestaansperiode van het waterschap Zoomvliet hebben kunnen afsluiten.

Dank zijn wij verschuldigd aan de heer J. Hopstaken en aan de heer P. van Dun, die aan deze inventarisatie gewerkt hebben. Op prettige en snelle wijze hebben zij in samenwerking met het gemeentearchief Roosendaal en Nispen dit werk voor ons uitgevoerd.

Wij hopen door deze archivering te hebben bijgedragen aan het behoud van vele waardevolle gegevens voor de geschiedenis van deze streek. Voor ons is dit dan uiteraard met name de waterschapsgeschiedenis van West-Brabant.

Steenbergen, november 1994

De voorzitter van het
waterschap Zoomvliet,

F.J.P.M. van der Heyden

ALGEMENE INLEIDING OP DE INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE RECHTSVOORGANGERS VAN HET WATERSCHAP ZOOMVLIET.

Binnen het kader van reorganisatie van het waterschapsbestel in West-Brabant besloten Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in de jaren tachtig tot de oprichting van verschillende nieuwe waterschappen, waaronder het waterschap Zoomvliet. Dit waterschap nam met ingang van 1 januari 1988 de taken over van acht voormalige waterschappen. Dat waren de Gewijzigde Cruislandspolders, de Graaf Hendrikpolder, het Westland, de Heense Polder, de Ligne, de Wouwse Gronden, de Polders van Halsteren en de Polders van Nieuw-Vosmeer. Deze acht rechtsvoorgangers van het waterschap Zoomvliet vormden een gevarieerd geheel, zowel in ouderdom als omvang. Het waterschap de Gewijzigde Cruislandspolders kon zijn geschiedenis terugvoeren tot de late middeleeuwen, terwijl de waterschappen de Ligne en de Wouwse Gronden pas respectievelijk in 1917 en in 1935 tot stand kwamen. Het waterschap de Graaf Hendrikpolder was slechts 650 hectare groot, maar het al genoemde waterschap de Gewijzigde Cruislandspolders omvatte niet minder dan 5.000 hectare.

Inmiddels komt aan de geschiedenis van het waterschap Zoomvliet ook al weer een einde. Met ingang van 1 januari 1995 zal dit waterschap met de waterschappen de Agger en de Mark-Vlietlanden opgaan in het nieuwe waterschap het Scheldekwartier. In dit vooruitzicht besloot het dagelijks bestuur van het waterschap Zoomvliet in 1993 tot het laten inventariseren van de archieven van zijn rechtsvoorgangers. Voor een deel was deze taak eerder al uitgevoerd door de archivariissen A. Delahaye en W.A. van Ham. Zij inventariseerden de archieven van zes waterschappen, namelijk de rechtsvoorgangers van de Gewijzigde Cruislandspolders, de Graaf Hendrikpolder, het Westland, de Heense Polder, de Polders van Halsteren en de Polders van Nieuw-Vosmeer¹. Als eindpunt van deze inventarissen gold het jaar 1935. De archieven van de waterschappen de Ligne en de Wouwse Gronden waren in het geheel nog niet geïnventariseerd.

In juli 1993 werd begonnen met het inventarisatieproject, waarvan het resultaat nu voor u ligt. Vanuit het waterschapskantoor te Steenbergen en de gemeentehuizen van Steenbergen, Nieuw-Vossemeer en Halsteren werden de archieven voor de ordening en beschrijving overgebracht naar het gemeentearchief Roosendaal en Nispen. Daar beschreef J.M.W. Hopstaken de archieven van de waterschappen de Wouwse Gronden en de Ligne, alsmede de archieven na 1935 van de waterschappen de Graaf Hendrikpolder, het Westland en de Heense Polder.

In januari 1994 werd zijn taak overgenomen door P.E.H.M. van Dun, die de archieven na 1935 van de waterschappen de Gewijzigde Cruislandspolders, de Polders van Halsteren en de Polders van Nieuw-Vosmeer ordende. Tevens beschreef hij de kaarten, tekeningen en foto's en stelde hij een aanvulling samen op de inventaris van het archief van het waterschap de Oud-Glymespolder, rechtsvoorganger van het waterschap Westland. In zijn inventaris van de archieven van het waterschap Westland had A. Delahaye namelijk ook een deel van het archief van het voormalige waterschap de Oud-Glymespolder opgenomen. Dit laatste waterschap was in 1934 bij het waterschap Westland gevoegd. Het overgrote deel van het archief van de Oud-Glymespolder bleef echter in het gemeentehuis van Halsteren berusten en werd in 1963 niet door Delahaye beschreven. Kennelijk is na 1963 dit archief wel overgebracht en beschreven, maar een inventaris kon niet worden gevonden, zodat het aanvullende gedeelte opnieuw beschreven moest worden.

Bij de huidige inventarisatie werden ten slotte nog enige stukken opgenomen, die door het streekarchief Nassau-Brabant te Zevenbergen aangetroffen werden in de archieven van de gemeenten Steenbergen en Nieuw-Vossemeer. Deze stukken dateren allemaal van voor 1935, waarvan de oudste uit de zestiende eeuw. Begin november 1994 kon het inventarisatieproject worden afgerond.

Na schoning resteert er in totaal een kleine 25 meter archief. Als richtsnoer bij de selectie voor vernietiging gold de door de minister van WVC in 1993 vastgestelde Lijst van voor vernietiging/bewaring in aanmerking komende archiefbescheiden van waterschappen van na 1935. Een enkele maal werd hiervan afgeweken. Zo werden bijvoorbeeld vanwege het historisch belang de kohieren van de omslag wel bewaard voor de periode waarin het waterschap de omslag zelf inde. In de jaren zestig en zeventig traden met uitzondering van het waterschap de Polders van Halsteren alle waterschappen namelijk toe tot een gemeenschappelijke regeling voor het innen van de waterschapslasten.

Voor de taken en de geschiedenis van waterschappen in het algemeen wordt verwezen naar de bestaande literatuur², voor de taken en geschiedenis van de rechtsvoorgangers van het waterschap Zoomvliet wordt verwezen naar de inleidingen per archief. Nadrukkelijk worden de raadplegers van de archieven hier ten slotte nog eens

¹ Zie voor de Gewijzigde Cruislandspolders, de Graaf Hendrikpolder, het Westland en de Heense Polder A. Delahaye en W.A. van Ham, Archief van de gemeente Steenbergen. IVe afdeling de gedeponeerde archieven (Steenbergen, 1963), pp. 5-102. Voor de archieven van de polders van Nieuw-Vosmeer zie W.A. van Ham, Het archief van het waterschap "De polders van Nieuw-Vosmeer" (Z.p. 1967). Zie ten slotte voor de archieven van de polders van Halsteren A. Delahaye, 'Het oud archief van het waterschap "De polders van Halsteren"', in A. Delahaye en G.W.G. van Bree, De archieven van Halsteren (Halsteren, 1970), pp. 205-246.

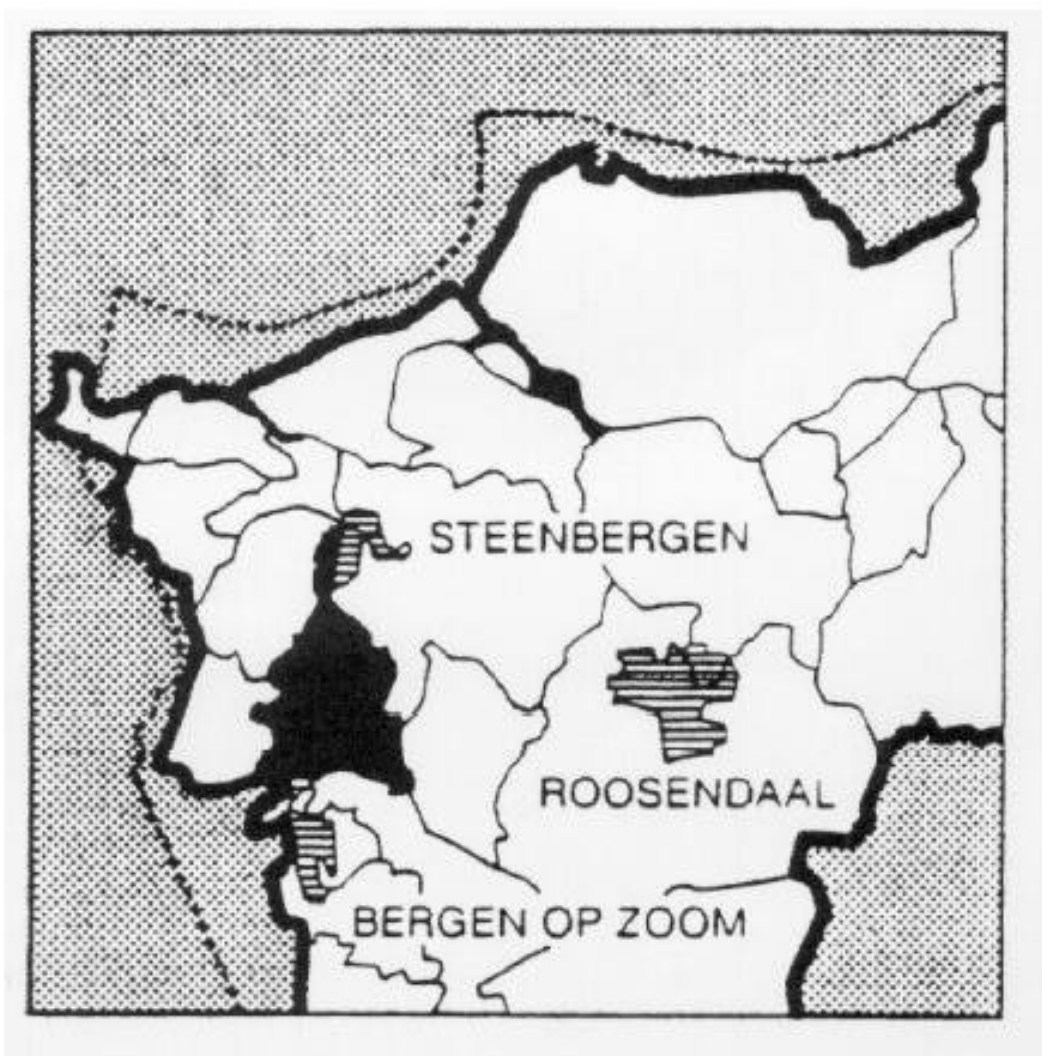
² Zie H.J.M. Havekes e.a. (eds.), Het waterschap in kort bestek (Den Haag 1991) en J.C.N. Raadschelders en Th.A.J. Toonen (Eds.), Waterschappen in Nederland. Een bestuurskundige verkenning van de institutionele ontwikkeling (Hilversum 1993).

gewezen op de zogenaamde algemene series, zoals de notulen, correspondentie en dergelijke. Ook en met name over specifieke zaken valt daar heel veel te vinden. Rest nog te vermelden dat de archieven openbaar zijn met uitzondering van de personeelsdossiers, die dertig jaar na het afsluiten van het dossier openbaar worden.

Roosendaal, november 1994,

Paul van Dun
Joss Hopstaken

ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP DE LIGNE 1917-1987 (1989)

INLEIDING

GESCHIEDENIS

Na zich reeds meermalen beklaagd te hebben over de slechte waterafvoer van het riviertje de Ligne richtten in 1915 een honderdtal eigenaren van gronden onder de gemeenten Wouw, Steenbergen, Halsteren en Bergen op Zoom zich tot Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant met het verzoek over te gaan tot de oprichting van een waterschap voor het gebied. De vier betrokken gemeentebesturen, alsmede de hoofdingenieur van de provinciale waterstaat, betuigden voluit hun instemming met dit voorstel en na enige tijd van voorbereiding besloten de Staten daarom op 5 juli 1917 in te gaan op het verzoekschrift en een nieuw waterschap op te richten, dat de Ligne genoemd zou worden. Twee delen van het nieuwe waterschap werden afgescheiden van reeds bestaande waterschappen. Dat waren 1. het Oudlands Laag, dat tot 1917 ressorteerde onder het waterschap Kruisland, Oudland en de beide Cromwielen, en 2. de Verdrongen Aanwas, die tot 1917 behoorde tot het waterschap Westland en Sint Omcommerspolders. De overige delen van het nieuwe waterschap waren voordien onbeheerd geweest. De Staten benoemden in 1917 tevens een voorlopig bestuur, dat zich allereerst bemoeide om een bijzonder reglement voor het waterschap tot stand te brengen. Op 22 juli 1920 werd het eerste bijzonder reglement van het waterschap de Ligne vastgesteld. Zowel in 1923, 1925 als in 1931 moest dit bijzonder reglement gewijzigd worden, onder meer in verband met de invoering van een classificatie van de waterschapslasten in vijf klassen. In 1973 werd het bijzonder reglement voor het laatst gewijzigd en aangepast aan de geest van de tijd. Bij die laatste wijziging werd tevens door een grenscorrectie het grondgebied van het waterschap uitgebreid van 2.387 naar 2.460 hectare. Het voorlopig bestuur bleef in functie tot 1922, toen voor het eerst een vergadering van stemgerechtigde ingelanden bijeenkwam die een definitief bestuur, bestaande uit een voorzitter en vier leden, koos. De verhoudingen binnen het bestuur waren helaas niet altijd even goed. In 1965 ontstond er een diepgaand conflict tussen de voorzitter en de vier bestuursleden, dat leidde tot het opstappen van het gehele bestuur. Een commissaris van Gedeputeerde Staten moest eraan te pas komen om de zaak weer in goede banen te leiden. De taak van het waterschap de Ligne bestond uit het in goede staat brengen en houden van de waterloop de Ligne en aangrenzende watergangen en alles te doen wat bevorderlijk zou zijn voor een goede waterbeheersing in het gebied. In 1926 werd daarom in opdracht van het waterschap een elektrische bemalingsinstallatie in gebruik genomen. In de jaren 1946-1951 werden grote verbeteringswerken aan de watergangen in werkverschaffingsverband uitgevoerd. Het beheer en onderhoud van waterkeringen en wegen behoorde niet tot de taak van het waterschap.

Na vele jaren van discussie vanaf het midden van de jaren zestig over de reorganisatie van het waterschapsbestel in de provincie Noord-Brabant besloten Provinciale Staten in 1987 om per 1 januari 1988 het waterschap de Ligne op te heffen. Alle taken en bevoegdheden gingen met ingang van dezelfde datum over op het nieuwe waterschap Zoomvliet.

INVENTARISATIE

Het archief werd tijdens de vorming beheerd door de secretaris en na de opheffing in 1988 door het opvolgende waterschap Zoomvliet te Steenbergen. Bij het begin van de inventarisatie was het archief 3,25 meter groot, waarvan het grootste gedeelte geordend was aan de hand van de code voor de ordening van waterschapsarchieven. Het waterschap had zich namelijk in 1974 aangesloten bij de afdeling registratuur van de Unie van Waterschappen. Deze afdeling droeg daarna zorg voor de ordening aan de hand van de genoemde code. Het archief is beslist niet volledig bewaard gebleven. Zo vertonen de series begrotingen en rekeningen nogal wat hiaten en ontbreken de grootboeken in het geheel. Grotendeels zal dat toe te schrijven zijn aan onzorgvuldig archiefbeheer, maar na 1974 ook aan doelbewuste vernietiging door de afdeling registratuur van de Unie van Waterschappen. In ieder geval in 1987 is die afdeling overgegaan tot vernietiging van stukken. Door toepassing van de in 1993 vastgestelde Lijst van voor vernietiging/bewaring in aanmerking komende archiefbescheiden van waterschappen van na 1935 kon tijdens de inventarisatie alsnog 1,25 meter archief vernietigd worden, zodat na bewerking het geheel nog 2 meter groot is. Voor het opstellen van het archiefschema werd gebruik gemaakt van de schema's zoals die gepubliceerd zijn in het Nederlands Archiefblad 87 (1983), 359-360.

Lijst van voorzitters, bestuursleden, secretarissen en penningmeesters, 1917-1987

Voorlopig bestuur

1917-1922 A.J. Elst (voorzitter), L. Bogers, A.M. van Akkeren, A.J. Bogers, P.J. van Bavel, P. Goosen (secretaris), A.J. Leijdekkers (penningmeester 1917-1919), Ant. van Oers (penningmeester 1919-1922)

Voorzitter

1922-1942 A.J. Elst
1942-1954 Chr. Heijnen
1954-1972 A.J. de Kroon
1973-1984 H.C.J. Oomen
1984-1987 C.J.M. van den Eijnden

Bestuursleden

1922-1930 L. Bogers
1922-1930 P.J. van Bavel
1922-1942 Chr. Heijnen
1922-1928 J.A. Bogers
1928-1952 J.J. Matthijssen
1930-1942 G.N. de Nijs
1930-1944 A. van Bavel
1942-1965 J.P. Elst
1942-1965 A.J. Huijsmans
1945-1954 A.J. de Kroon
1952-1964 P. de Kock
1954-1965 Ant. Heijnen
1965-1987 A.J. van Kleef
1965-1980 C. Naalden
1965-1973 H.C.J. Oomen
1965-1970 C.P. Veraart
1971-1987 G.A. Botermans
1973-1984 C.J.M. van den Eijnden
1981-1987 C.A.M. Looyen
1984-1987 L.A. Buys

Secretarissen

1922-1943 A.M. van Akkeren
1943-1973 J.A. van Ackeren
1974-1987 A.C.P. van den Eijnden

Penningmeesters

1922-1948 Ant. van Oers
1948-1959 J.A. van Ackeren
1959-1987 A.C.P. van den Eijnden

INVENTARIS

A STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

- LI1-LI9.** Notulen van het dagelijks bestuur en de vergadering van stemgerechtigde ingelanden, 1918-1987. 7 delen, 2 omslagen
- LI1.** Dagelijks bestuur, 1918 januari 30-1929 maart 16.
- LI2.** Dagelijks bestuur, 1929 maart 30-1935 april 8.
- LI3.** Dagelijks bestuur, 1935 april 25-1946 maart 21.
- LI4.** Dagelijks bestuur, 1946 juli 4-1957 juli 18.
- LI5.** Dagelijks bestuur, 1957 augustus 8-1965 februari 2.
- LI6.** Dagelijks bestuur, 1965 mei 11-1987 december 30. 1 omslag
- LI7.** Stemgerechtigde ingelanden, 1922 oktober 25-1936 april 22. Met voorin een verslag van de werkzaamheden in de jaren 1917-1922 van het voorlopig bestuur, 1922.
- LI8.** Stemgerechtigde ingelanden, 1937 april 28-1964 december 29.
- LI9.** Stemgerechtigde ingelanden, 1965 mei 6-1986 december 23. 1 omslag.
- LI10-LI13.** Registers van uitgegane stukken, 1918-1925, 1933-1948. 4 katernen
- LI10.** 1918 februari 1-1925 mei 9.
- LI11.** 1933 mei 10-1940 januari 8.
- LI12.** 1940 februari 22-1944 september 13.
- LI13.** 1945 februari 16-1948 oktober 16. Met los inliggende stukken, 1948 oktober 4-18.
- LI14.** Convocaties voor de algemene vergaderingen van 1929, 1935-1942, 1948, 1951-1952, 1954-1957, 1965, 1966, 1976, 1979-1982 en 1986 met uittreksels van de rekeningen en de begrotingen, 1929-1986. 1 omslag
- NB: *Het rekenjaar loopt tot 1963 van juli 1-juni 30.*

B STUKKEN BETREFFENDE AFZONDERLIJKE ONDERWERPEN

I ORGANISATIE

I1 BESTUURSINRICHTING

- LI15.** Stukken betreffende de oprichting, de wijziging van het oprichtingsbesluit en de opheffing van het waterschap, 1915-1917, 1931, 1933, 1987. 1 omslag
- LI16.** Stukken betreffende het ontwerpen, vaststellen en wijzigen van het bijzonder reglement, 1917-1933, 1965-1973, 1982. 1 omslag
- LI17.** Stukken betreffende de voorbereiding van de concentratie van waterschappen in West-Brabant, uitmondend in de oprichting van het waterschap Zoomvliet, 1965-1970, 1978-1987. 1 pak
- LI18.** Stukken betreffende de vaststelling en de wijziging van de grenzen van het waterschap, 1974, 1976, 1982. 1 omslag
- LI19.** Stukken betreffende de voorbereiding van een eventuele ontpoldering van een gedeelte van het waterschapsgebied gelegen in de gemeente Bergen op Zoom, 1977-1978, 1980, 1981, 1984. 1 omslag

I2 BESTUUR

LI20.	Stukken betreffende de verkiezing, de benoeming en het ontslag van leden van het (voorlopige) dagelijks bestuur, 1917-1987.	1 omslag
LI21.	Brief van de secretaris van het voorlopige dagelijks bestuur aan C. Aarden te Standdaarbuiten betreffende het beleggen van de eerste algemene vergadering, 1922. Met aantekening over de agenda van de eerste algemene vergadering, 1922.	1 stuk
LI22.	Rooster van aftreding van leden van het dagelijks bestuur, 1922-1986. Met voorin rooster van aftreding van leden van de financiële commissie, 1948-1968.	1 katern
LI23.	Brieven van de secretaris aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant betreffende het oplossen van het conflict tussen voorzitter en bestuursleden, 1965.	2 stukken
LI24.	Stukken betreffende het afhandelen van een klacht van een lid van het dagelijks bestuur bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant over het feit dat hij niet voor een bestuursvergadering uitgenodigd was, 1978.	1 omslag

II HULPMIDDELEN BIJ DE TAAKUITVOERING

II.1 PERSONEEL

LI25-LI37.	Stukken betreffende de benoeming, taakuitoefening, bezoldiging en ontslag van personeelsleden, 1918-1988. LI25. J.A. van Ackeren (1912-1974), secretaris 1943-1974 en van 1948-1959 penningmeester, 1943-1975. LI26. A.M. van Akkeren, tot 1943 secretaris, 1943. LI27. A.H. Bakx (1912-1963), machinist, 1959-1963. LI28. P.C.M. Bakx, geboren 1946, machinist, 1963-1984. LI29. M. Bijsters, geboren 1892, machinist, 1920-1950. LI30. H. van den Enden, geboren 1908, polderwerker, 1954-1973. LI31. C.A. van den Enden, geboren 1941, arbeider, 1974-1988. LI32. A.C.P. van den Eijnden, geboren 1922, penningmeester 1959-1974 en van 1975-1985 secretaris-penningmeester, 1959-1987. LI33. G. Hage, geboren 1919, arbeider, 1966. LI34. ir. A.J.L. Juten, technisch adviseur, 1918. LI35. A.J. de Kroon (1910-1986), opzichter, 1974, 1985-1986. LI36. A. Leijdekkers, penningmeester, 1919. LI37. A. van Oers, geboren 1878, penningmeester, 1919-1948.	11 omslagen , 2 stukken
LI38.	Stukken betreffende het deelnemen in het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw, 1950.	1 omslag

II.2 ARCHIEF

LI39.	Stukken betreffende het beheer van het archief, 1974, 1987.	1 omslag
-------	---	----------

II.3 EIGENDOMMEN, BELASTINGEN EN FINANCIËN

II.3.1 Eigendommen

LI40.	Stukken betreffende de aankoop, ruiling en verkoop van eigendommen, 1927-1974, 1987.	1 omslag
LI41.	Stukken betreffende het sluiten van overeenkomsten tot het vestigen van een zakelijk recht voor het verankeren van een damwand in de Olmendreef onder de gemeente Steenberg, 1973-1974.	1 omslag

II.3.2

Belastingen

- LI42.** Stukken betreffende het opmaken van de leggers van de hectaretalen, 1918-1920. 1 omslag
- LI43.** Stukken betreffende pogingen ondernomen tot het verkrijgen van terugbetaling van tussen 1917-1922 aan het waterschap Westland en St. Omcommers betaalde waterschapslasten voor gronden, gelegen in Verdronken aanwas en Verdronken Westland, 1923. 1 omslag
- LI44-LI52.** Leggers der hectaretalen, opgemaakt ca. 1925 en bijgehouden tot in 1960. 9 delen
- LI44.** Gemeente Halsteren, artikelen 1-247.
 - LI45.** Gemeente Halsteren, artikelen 248-548.
 - LI46.** Gemeente Halsteren, artikelen 549-883.
 - LI47.** Gemeente Steenbergen, artikelen 1-195.
 - LI48.** Gemeente Steenbergen, artikelen 196-406.
 - LI49.** Gemeente Bergen op Zoom, artikelen 1-259.
 - LI50.** Gemeente Bergen op Zoom, artikelen 260-474.
 - LI51.** Gemeente Wouw, artikelen 1-158.
 - LI52.** Gemeente Wouw, artikelen 159-227.
- LI53.** Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant betreffende het verlagen van de omslag, 1933. 1 stuk
- LI54.** Brief aan de Griffie van de Provinciale Staten van Noord-Brabant met verzoek om inlichtingen over de mogelijkheid tot achterstallige heffing van waterschapslasten van te laag aangeslagen ingelanden, 1939. 1 stuk
- LI55.** Brief van het Bosschap te Den Haag met verzoek om inlichtingen over de heffing van waterschapslasten op bosgronden, 1968. Met brief met antwoord van het waterschap, 1968. 2 stukken
- LI56.** Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant tot vaststelling van classificatiekaarten voor de omslag A, 1975. Met classificatiekaarten, goedgekeurd door het dagelijks bestuur en Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, 1974-1975. 1 omslag
- LI57.** Stukken betreffende het vaststellen en wijzigen van een omslagverordening, 1981, 1983-1984. 1 omslag

II.3.3

Financiën

II.3.3.1

Algemeen

- LI58.** Stukken betreffende het opmaken en voorlopig vaststellen door het waterschap, alsmede het goedkeuren door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant van de rekening en begroting, 1926-1956. 1 omslag

II.3.3.2

Begrotingen

- LI59-LI83.** Begrotingen voor de jaren 1945/1946-1952/1953, 1958/1959, 1964-1985, 1987, opgemaakt 1945-1952, 1958, 1963-1984, 1986. NB: Voor begrotingen voor de jaren 1940/1941-1944/1945 zie inv. nr. **LI86.**, alsmede inv. nr. **LI14** convocaties en inv. nr. **LI84** memories van toelichting. Het jaar 1964 niet goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.
- LI59.** 1945/1946-1952/1953
 - LI60.** 1958/1959
 - LI61.** 1964
 - LI62.** 1965

LI63. 1966
LI64. 1967
LI65. 1968
LI66. 1969
LI67. 1970
LI68. 1971
LI69. 1972
LI70. 1973
LI71. 1974
LI72. 1975
LI73. 1976
LI74. 1977
LI75. 1978
LI76. 1979
LI77. 1980
LI78. 1981
LI79. 1982
LI80. 1983
LI81. 1984
LI82. 1985
LI83. 1987

LI84. Memores van toelichting op de begrotingen voor de jaren 1925/1926, 1946/1947-1953/1954, 1955/1956-1956/1957, 1958/1959, opgemaakt 1925-1958. 1 omslag

II.3.3.3 *Rekeningen*

LI85. Uittreksel van de rekening over 1924/1925, opgemaakt 1925. 1 stuk

LI86-LI113. Rekeningen over de jaren 1938/1939-1949/1950, 1961/1962-1987 opgemaakt 1939-1951, 1963-1989. 28 omslagen
NB: *Zie voor hiaten convocaties (inv. nr. LII4). Vanaf 1963 loopt het rekeningjaar gelijk met het kalenderjaar.*

LI86. 1938/1939-1942/1943, met begrotingen voor de jaren 1940/1941-1944/1945
LI87. 1943/1944-1949/1950
LI88. 1961/1962
LI89. 1963
LI90. 1964
LI91. 1965
LI92. 1966
LI93. 1967
LI94. 1968
LI95. 1969
LI96. 1970
LI97. 1971
LI98. 1972
LI99. 1973
LI100. 1974
LI101. 1975
LI102. 1976
LI103. 1977
LI104. 1978
LI105. 1979
LI106. 1980
LI107. 1981
LI108. 1982
LI109. 1983
LI110. 1984

- LI111. 1985
- LI112. 1986
- LI113. 1987

II.3.3.4 Boekhoudkundige bescheiden

- LI114-LI130.** Dag- en kasboeken, 1928/1929-1945/1946. 17 katernen
- LI114. 1928/1929-1929/1930
 - LI115. 1930/1931
 - LI116. 1931/1932
 - LI117. 1932/1933
 - LI118. 1933/1934
 - LI119. 1934/1935
 - LI120. 1935/1936
 - LI121. 1936/1937
 - LI122. 1937/1938
 - LI123. 1938/1939
 - LI124. 1939/1940
 - LI125. 1940/1941
 - LI126. 1941/1942
 - LI127. 1942/1943
 - LI128. 1943/1944
 - LI129. 1944/1945
 - LI130. 1945/1946
- LI131-LI133.** Dagboeken van inkomsten en uitgaven, 1969-1988. 3 delen
- LI131. Inkomsten, 1969 maart 30-1988 februari.
 - LI132. Uitgaven, 1969 februari 7-1980 februari 12.
 - LI133. Uitgaven, 1980 februari 12-1988 februari.

III UITVOERING VAN DE TAAK

III.1 ALGEMEEN

- LI134.** Brieven van ir. C. Spruyt te Antwerpen betreffende de uitvoering van de taak door het waterschap alsmede betreffende het beheer van de waterschapsfinanciën, 1932, 1939. 1 omslag

III.2 KEUR

- LI135.** Stukken betreffende het ontwerpen, vaststellen, wijzigen, goedkeuren en afkondigen van de keur of politieverordening, 1931, 1940-1943, 1954, 1959-1961, 1967-1973. 1 omslag

III.3 VERGUNNINGEN

- LI136-LI143.** Stukken betreffende het verlenen van vergunningen voor werken in, langs, boven of onder watergangen, 1929-1987. 7 omslagen, 1 pak
- NB: *Voor nadere toegang inv. nr. LI136 zie bijlage.*
- LI136. Derden, alfabetisch op naam gerangschikt, 1943-1986.
 - LI137. Gemeenten, 1929-1985.
 - LI138. PTT, 1955-1985.
 - LI139. PNEM, 1966-1978, 1987. 1 pak
 - LI140. NV Nederlandse Gasunie, 1974, 1976.
 - LI141. NV Waterleidingmaatschappij Noord-West-Brabant, 1970-1977.
 - LI142. NV Waterleidingmaatschappij Tholen, later Zeeland, 1968-1970.
 - LI143. Provincie Noord-Brabant voor tracé weg Halsteren-Tholen, 1973-1975.
- LI144.** Stukken betreffende het verlenen van vergunningen aan de N.V. 1 omslag

Waterleidingmaatschappij Midden-Zeeland voor het onttrekken van water in het wingebied gelegen onder de gemeente Halsteren, 1967, 1969-1971, 1974, 1978, 1981.

IV WATERSTAATKUNDIGE WERKEN

IV.1 ALGEMEEN

- LI145.** Brief van L. van Loon te Steenberg en aan A. Elst, voorzitter van het voorlopige bestuur van het waterschap, betreffende de uitvoering van het verbeteringsplan voor de Roosendaalse en Steenbergse Vliet zoals dat opgesteld is door de voormalige Vlietcommissie, 1920. Met gedeelte van een rapport van de Vlietcommissie over de verbeteringsplannen, ca. 1920. 2 stukken
- LI146.** Circulaire van het Rijksbureau voor de ontwatering te Tilburg ter begeleiding van een enqueteformulier met vragen over de waterstaatkundige toestand, met op achterzijde antwoord van waterschap, 1929. 1 stuk
- LI147.** Stukken betreffende het voorbereiden en uitvoeren van verbeteringswerkzaamheden ten behoeve van de afwatering, 1944, 1946-1951. 1 omslag
- LI148.** Stukken betreffende de voorbereiding en de uitvoering van de ruilverkaveling Kruisland-Wouw, 1956, 1964, 1972, 1976-1987. 1 pak
- LI149.** Brief van de gemeente Steenberg met een voorstel tot wijziging van de waterlozing door het waterschap in de Steenbergse haven, 1963. Met een afwijzend antwoord van het waterschap, 1963. 2 stukken
- LI150.** Stukken betreffende de voorbereiding en de uitvoering van de ruilverkaveling Westland, 1963-1966. 1 omslag
- LI151.** Stukken betreffende de voorbereiding en uitvoering van de aanpassingswerken aan de Roosendaalse en Steenbergse Vliet als gevolg van de uitvoering van de Deltawerken en in samenhang met het opstellen van een waterbeheersingsplan, 1965-1972. 1 omslag
- LI152.** Brief van de hoofdingenieur-directeur van de provinciale waterstaat betreffende de aanleg van de verlengde randweg-oost rond Bergen op Zoom, 1985. Met bijlagen, 1985. 1 omslag
- LI153.** Stukken betreffende de voorbereiding van de ruilverkaveling Zuidwesthoek, 1987. 1 omslag

IV.2 WATERPEIL

- LI154.** Stukken betreffende het plaatsen van peilschalen en het vaststellen van een waterpeil, 1929, 1931, 1941, 1958-1959. 1 omslag

IV.3 WATERLEIDINGEN

- LI155.** Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant met mededeling dat het waterschap met het R.K. Armbestuur een vergelijk moet treffen over een vergoeding voor schade aan eigendommen in verband met de uitvoering van verbeteringswerken aan de Ligne, 1928. 1 stuk
- LI156.** Stukken betreffende het opmaken en vaststellen van leggers van de waterleidingen, 1930-1940, 1966-1987. 1 omslag

LI157.	Proces-verbaal van gunning aan F. van Dorst te Lepelstraat voor het verbreden en verruimen van een waterlossing in 't Laag, 1931.	1 stuk
LI158-LI160.	Stukken betreffende het overnemen in beheer en onderhoud van watergangen van inliggende gemeenten, 1943-1960. LI158. Gemeente Wouw, 1952-1957. LI159. Gemeente Halsteren, 1943-1960. LI160. Gemeente Bergen op Zoom, 1952-1956.	3 omslagen
LI161.	Stukken betreffende de voorbereiding van de verbetering van de watergang gelegen ten oosten van Meilust te Bergen op Zoom, 1951.	1 omslag
LI162.	Brief van de gemeente Bergen op Zoom met mededeling geen bijdrage te verstrekken voor de verbetering van de sloot langs de weg naar de Moerkens, 1951.	1 stuk
LI163.	Brief van de directeur van Gemeentewerken Bergen op Zoom betreffende de uitslag van een waterpassing van de waterloop de Hoge Lind, 1967. Met bijlage.	2 stukken
LI164.	Brieven aan en van de gemeente Bergen op Zoom betreffende de voorwaarden waarop de bermsloot langs de Moerstraatsebaan verbeterd mag worden, 1967-1968.	2 stukken
LI165.	Stukken betreffende het ontwerpen en voorlopig vaststellen van een legger van de watergangen, 1978-1981. NB: <i>Wel door het dagelijks bestuur maar niet door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant vastgesteld.</i>	1 omslag
LI166.	Legger van de watergangen, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, 1987. Met inliggende kaarten, 1987.	1 deel
IV.4	BEMALING	
LI167.	Stukken betreffende het voorbereiden en uitvoeren van de bouw van een bemalingsinstallatie, alsmede betreffende onderhoud en aanpassing van het gemaal onder de gemeente Steenbergen, 1926, 1929-1932, 1935-1936, 1945, 1948-1950, 1952, 1954-1955, 1961-1965.	1 omslag
LI168.	Akte van overeenkomst tussen de waterschappen Westland en de Ligne betreffende de lozing van water van het nieuwe gemaal van het waterschap de Ligne in de afvoerleiding van het gemaal van het waterschap Westland, 1973. Met stukken betreffende het schoonmaken van deze afvoerleiding voor de rekening van beide waterschappen, 1984-1985.	1 omslag
IV.5	SLUIZEN, STUWEN, BRUGGEN EN DUIKERS	
LI169.	Stukken betreffende het beheer en onderhoud van de Kaai- of Innundatiesluis gelegen ten westen van Steenbergen, 1918-1955, 1960.	1 omslag
LI170.	Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant met mededeling dat geen bijdrage zal worden verstrekt voor de verbreding van een duiker onder de provinciale weg Steenbergen-Halsteren, 1928.	1 stuk
LI171.	Stukken betreffende het voeren van een rechtszaak tegen een ingeland naar aanleiding van diens klacht over een verzakte heul gelegen nabij Vrederust in de gemeente Halsteren, 1942-1944.	1 omslag

V LAND- EN VAARWEGEN

- LI172.** Brieven van de Nederlandsche Heidemaatschappij en van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant betreffende de door het waterschap geuite bezwaren tegen het afsluiten van een weg onder Halsteren door L. Bayens, 1932-1933. 2 stukken
- LI173.** Stukken betreffende het afwijzen van een verzoek gedaan door het waterschap Westland om bij te dragen in de kosten voor het onderhoud van wegen gelegen in het gebied van het waterschap, 1952. 1 omslag

VI SAMENWERKING MET ANDERE INSTANTIES

- LI174.** Stukken betreffende de toetreding tot en de deelname aan de gemeenschappelijke regeling tot het mechanisch vervaardigen van vastgoed-administraties en de centrale invordering van waterschapslasten, alsmede betreffende het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling, 1974-1976, 1978, 1982, 1984-1986. 1 omslag
- LI175.** Stukken betreffende het aanwijzen van een lid van de algemene vergadering van het hoogheemraadschap West-Brabant, 1982. 1 omslag

VII KAARTEN EN TEKENINGEN

- LI176.** Topografische kaart van gebied onder Wouw, genummerd 641 en schaal 1:25.000, met in blauw ingetekend een watergang en in rood vijf overvallen, ca. 1930. 1 blad
- LI177.** Kaart van het gebied van het waterschap, schaal 1:25.000 en met de te schouwen waterlopen in het blauw gemerkt, opgemaakt door de Nederlandse Heidemaatschappij, 1935. 1 blad
- LI178.** Kaart van het gedeelte van het waterschap gelegen in de gemeente Bergen op Zoom, waarop in kleur zes waterleidingen (de Ligne, de Kraggeloop, de Hoge Lind, de Duinloop, de Allemansloop, de Huisakkersloop) zijn aangegeven, schaal 1:10.000, opgemaakt door de gemeente Bergen op Zoom, ca. 1965. 1 blad
- LI179.** Kaart van een gedeelte van de gemeente Steenbergen, schaal 1:2.000, opgemaakt in verband met de aanleg van een dam in het perceel sectie Y nummer 61, grenzend aan het perceel sectie Y nummer 47 met recht van uitweg naar de provinciale weg Halsteren-Steenbergen, ca. 1970. 1 blad
- LI180.** Tekeningen opgemaakt door de Nederlandsche Heidemaatschappij ten behoeve van verbeteringswerken (project 41776/774) voor het waterschap en de gemeente Steenbergen, 1973. 5 bladen
- LI181.** Kaart met overzicht van oppervlakteafwatering in het zuiden van West-Brabant, schaal 1:100.000, opgesteld door de Geo-hydrologische afdeling van het Rijksinstituut voor drinkwatervoorziening, 1977. 1 blad
- LI182.** Kadastrale kaarten van gedeelten van het gebied van het waterschap, genummerd 1 (schaal 1:5.000) tot en met 5 (schaal 1:2.000), opgemaakt in 1977 door de Heidemaatschappij en gewijzigd tot in 1985. 1 omslag
- LI183.** Tekeningen behorende bij het voorstel voor tracé's van wegen en waterlopen in verband met de realisering van de wegomlegging Bergen op Zoom-Halsteren, 1986. 2 stukken

Lijst van vergunningen voor werken in, langs, boven of onder watergangen verstrekt aan derden door het waterschap de Ligne, 1927-1986 (inv. nr. **LI136**)

1. Opgave vergunningen voor het lozen van afvalwater, 1971
2. P.J. Aarden, verlaging van een duiker, 1973
3. M. de Bakker, verlaging van een duiker bij de zuidelijke toegang Vrederust, 1986
4. Bruil wegebouw Arnhem, extra lozing water, 1974
5. G. Buys, beplanting perceel gemeente Bergen op Zoom sectie B nummer 1523, 1982
6. Centrale Suikermaatschappij Steenbergen, onttrekking water Ligne of Bergse Water, 1927, 1939, 1948-1949, 1964-1965
7. A. den Engelsman, brug over watergang, 1974
8. J. Hagenaars, bouw warenhuis (kas) gemeente Bergen op Zoom sectie B nummer 1452, 1968-1969, 1974
9. A. Kerstens, leggen van dam met duiker, gemeente Bergen op Zoom, 1968
10. A.F. de Kock, leggen buizen in waterloop gemeente Bergen op Zoom sectie A 118 en 120, 1973
11. Nederlandse Aardolie Maatschappij, doen van seismisch onderzoek, 1976
12. A. van Nispen, lozing afvalwater Noordgeestloop, 1972
13. Fa. Van Pul, bouw schuur langs Galgenloop, 1972
14. J. Snepvangers, leggen dam met duiker gemeente Bergen op Zoom sectie A nummer 1205 (ged.), 1965-1966
15. Gebr. Theeuwes, plaatsing windwatermolen Bergen op Zoom sectie B nummers 759 en 763, 1943
16. Th. Uytdewilligen, leggen duiker gemeente Wouw sectie A 1091 en 998, 1975
17. Vrederust, leggen riolering, 1968-1969
18. A. Weterings, lozing afvalwater champignonkas Olmendreef Steenbergen, 1968
19. A. de Wit, aanleg en gebruik waterpomp gemeente Halsteren sectie I nummer 326, 1977
20. J. Withagen, bouw sorteerloods gemeente Wouw sectie A nummer 142, 1973